

РЕШЕНИЕ

№ 3277

гр. София, 18.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 18.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **12425** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

производството е по реда на чл. 203, ал. 3 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 4, пар. 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на гражданите (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба от „ИНФРА КОМЕРС“ ЕООД ЕИК[ЕИК] и уточняващи молби от 27.11.2017г. (л. 55) подадени от „Трейс Комерс“ ЕООД (старо наименование) и от 20.05.2021г. (л.158), което дружество е представлявано от управителя В. Й. Г., със седалище и адрес на управление [населено място], район „Л.“, [улица], с която са предявени обективно съединени искиве срещу Българска народна банка, с адрес [населено място], пл.„К. А. Г“ за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на ответника в нарушение правото на ЕС – на чл. 63 – 65 от ДФЕС относно мерките за надзор, съответно неправомерно бездействие, изразяващо се в неефективен контрол и надзор над „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ и нарушение на Директива 2013/36/ЕС на ЕП и на Съвета от 26 юни 2013г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно надзора върху кредитните институции и инвестиционните посредници.

Видно от титулната част на исковата молба е, че претендираните имуществени вреди от ищеца срещу БНБ са за сумата от 2 507 541,17 лв. (главница) и законна лихва – 865 348,42 лв. за периода от 20.06.2014 г. до 10.11.2017 г. или с общ размер на 3 372

889,59 лв., както и законната лихва за забава върху главницата от датата на предявяване на исковата молба до окончателното плащане. Исковете са предявени като евентуални - т.е. за една и съща сума и период-лихва и главница, но на различно основание- в първия случая неупражнен контрол, а при евентуално при отхвърляне на първата претенция за неупражнен надзор.

Твърди, че „Инфра Комерс“ ЕООД, универсален правопреемник чрез вливане на „Трейс Комерс“ ЕООД е вложител в „КТБ“ АД /в несъстоятелност/. Посочва, че с договор за цесия от 01.11.2014 г. между „Инфрастрой“ ЕООД и „Трейс Комерс“ ЕООД, „Инфрастрой“ ЕООД, в качеството си на цедент е прехвърлило на цесионера „Трейс Комерс“ ЕООД свое вземане към „КТБ“ АД в размер на 113 423,42 лв., представляващо част от цялото вземане на цедента от Банката по договор за разплащателна сметка № 242178/01.09.2009 г. в размер на 1 178 533,36 лв. „КТБ“ АД е била уведомена за извършената цесия със съобщение вх. № 112/07.01.2015 г. С договор за цесия от 01.11.2014 г. между „Пи Ес Ай“ АД и „Трейс Комерс“ ЕООД, „Пи Ес Ай“ АД, в качеството си на цедент е прехвърлило на цесионера „Трейс Комерс“ ЕООД свое вземане към „КТБ“ АД в размер на 476 283,11 лв., представляващо част от цялото вземане на цедента към Банката с главница в размер на 671 117,83 лв. „КТБ“ АД е била уведомена за извършената цесия със съобщение вх. № 114/07.01.2015 г. С договор за цесия от 01.11.2014 г. между „Трейс София“ ЕАД и „Т. К.“, „Трейс София“ ЕАД, в качеството си на цедент е прехвърлило на цесионера „Трейс Комерс“ ЕООД сумата в размер на 372 896,72 лв. „КТБ“ АД е била уведомена за извършената цесия със съобщение вх. № 113/07.01.2015 г. Общият размер на вземанията на „Трейс Комерс“ ЕООД от „КТБ“ АД е в размер на 2 507 541,17 лв., от които по трите цесии, размерът на вземанията е 962 576,25 лв., а вземанията по банкови сметки е в размер на 1 544 964,92 лв. Пояснява, че синдиците на К. АД не са вписали служебно в списъка на кредиторите вземанията на цесионера „Трейс Комерс“ ЕООД. По – нататък в исковата молба твърди, че БНБ е нарушила своите законови задължения като не е упражнила контрол и надзор върху дейността на "КТБ" АД по отношение на експозиции и отчитане на загуби, това е довело до обявяване на банката в несъстоятелност. Излага съображения за нарушение от страна на ответника на чл.2, ал.6 от Закона за БНБ и чл.79 ЗКИ и на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз. Настоява, че БНБ не е упражнила контролните си и надзорни функции по чл.103, ал.2 ЗКИ. Твърди, че ако БНБ бе осъществила действителен банков надзор, "КТБ" АД е трябвало да бъде поставена под особен надзор и лицензът ѝ да бъде отнет още на 31.12.2011 г., който е растял лавинообразно и към 31.12.2013 г. и е бил в размер на 1 063 265 лева като отново подчертава, че това е в следствие на липса на упражнен контрол и надзор от страна на ответника. Изтъква доводи във връзка с размера на собствения капитал на "КТБ" АД. Позовава се на практика ВАС и СЕС.

В с.з. ищецът чрез адв. В. поддържа предявените обективно съединени икове. Претендира присъждане на разноските по делото.

Представя писмени бележки, в които посочва, че ответникът следва да осъден да му заплати сумата обезщетение за имуществени вреди в размер на 2 507 541,17 лв. – главница, от които по трите цесии, размерът на вземанията е 962 576,25 лв., а вземанията по банкови сметки, извън цесиите е в размер на 1 544 964,92 лв. Пояснява, че депозитна сметка на „Инфра К.“ е открита на 26.09.2012 г. като наличността по тази сметка е била в размер на 1 704 058,30 лв., а разплащателната сметка е открита на

03.04.2009 г. и със салдо към 20.06.2014 – 19 930,91 лв. Изрично отбелязва, че в производството по несъстоятелност участва вземането му в размер на 1 556 293,02 лв., а не участват трите цесии в общ размер на 962 576,25 лв., които не са включени в списъците на кредиторите. Позовава се на съдебна практика на СЕС.

Към датата на откриване на производството по несъстоятелност на банката, ищецът като вложител има общо 1 556 293,02 лева внесени по сметки в К. „АД“ /в несъстоятелност/. Сумата е вписана от синдика в списъка по чл. 6б, ал. 7, т.1 под номер 6731. От нея е изплатен гарантиран депозит от ФГВБ и суми, разпределени в производството по несъстоятелност.

Ответникът – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, чрез адв. Г., счита, че предявените искове следва да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани. Претендира присъждане на разноските по делото, за което представя списък. По делото е постъпила писмена защита от 27.04.2023 г. Твърди, че Българска народна банка не е част от държавната администрация, банката притежава отделно имущество. Специалния закон – Закона за кредитните институции изключва приложимостта на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди доколкото е налице твърдяно бездействие на Българската народна банка да изпълни свое задължение, пряко произтичащо от закона. Искът е предявен срещу ненадлежна страна (Българската народна банка не притежава правомощия да изплаща на вложителите суми по гарантираните влогове в банките). По основателността на исковите се излагат съображения за липсата на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, извършено при или по повод изпълнение на административна дейност. Сочи, че не се касае до неизвършването на фактически, а на правни действия. Решението за отнемане на лиценз на банка е административен акт, а не фактическо действие. Бездействие, изразяващо се в неотнемане на лиценза на „КТБ“ АД, представлява недопустимо обжалване на мълчалив отказ по издаване на акт. Не е налице твърдяното неупражняване на банков надзор, водещо до вреди за ищеца. Преценката за наличие на бездействие следва да бъде направена при анализ на нормативно установено задължение или възможност за действие. Неизпълнение на задължение в срок не е незаконосъобразно бездействие, а по-скоро е мълчалив отказ. Чл. 103а ЗКИ е станала норма с изм. ДВ бр.27/25.3.2014 г. след поставянето на К. „АД“ под надзор. Регламент 575/2013 г. е влязъл в сила на 1.1.2014г., поради което не може да се поддържа неизпълнение на задължения, считано от 2010г. Неоснователността на исковите обосновава и с липсата на възможността за пряко приложение на директивата спрямо вложителите, като това обстоятелство се аргументира и с решение на Съда на Европейския съюз от 12 октомври 1994 г. по дело С-222/02. Недопустимостта, респективно неоснователността на исковите се обосновава и с обстоятелството, че директива Директива 94/19/ЕО е транспонирана правилно в българското законодателство. Чл.1, параграф 3, буква „i“ от директивата няма директен ефект тъй като не е достатъчно ясна, точна и безусловна, като същата предоставя право на преценка най-малко по три въпроса – кой е компетентният орган, който следва да извърши преценката за неналичност на депозитите, с какъв акт и по каква процедура да се извърши това установяване, след като последиците на директивата зависят от приемането от страна на държавата на актове на вътрешното право, указващи компетентния орган и вида решение за установяване на неналичност, то недопустимо е признаването на нейното пряко действие.

Прокурорът споделя изложените съображения и доводи на ответника по иска. Счита,

че не е доказано наличието на всички задължителни елементи по чл. 1, ал.1 ЗОДОВ.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

От доказателствата по делото се установява, че на 12.03.2014г. „Трейс Комерс“ ЕАД е сключило договор с „КТБ“ АД за стандартен срочен депозит с клауза за капитализиране на лихвата по депозитната сметка. Видно от посочения договор (л. 32) депозантът е депозирал на съхранение, а банката е приела сумата от 746 775,76 лв..

Видно от съдебно удостоверение с вх. № 1614/06.12.2022 г. и от получен отговор с изх. № 1669/12.12.2022 г. от „КТБ“ АД е че, по депозитна сметка № BG08KORP 92202024 1083 03 към 20.06.2014г. салдото е в размер на 1 704 058,30 лв..

Видно от отговор на съдебно удостоверение в „КТБ“ АД от „Трейс Комерс“ ЕООД е била разкрита и разплащателна сметка IBAN № BG 10 KORP 9220 [ЕГН] със салдо към 20.06.2014 г. в размер на 19 930,91 лв.

От договор за цесия от 01.11.2014 г. (стр. 35) се установява, че „Инфрастрой“ ЕООД, в качеството на (цедент) е прехвърлил на „Трейс Комерс“ ЕООД (цесионер) вземане към „КТБ“ АД в размер на 113 423,42 лв.

От съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за извършено прехвърляне на вземане (стр. 38) от „Инфрастрой“ ЕООД до „КТБ“ АД от 07.01.2015 г. се установява, че след получаване на това съобщение „КТБ“ АД следва да плати прехвърленото вземане на новия кредитор „Трейс Комерс“ ЕООД в размер на 1 178 553,36 лв.

От договор за цесия от 01.11.2014 г. (стр. 39) се установява, че „Трейс -София“ ЕООД, в качеството на (цедент) е прехвърлил на „Трейс Комерс“ ЕООД (цесионер) вземане към „КТБ“ АД в размер на 372 869,72 лв.

От съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за извършено прехвърляне на вземане (стр. 42) от „Трейс - София“ ЕООД до „КТБ“ АД от 07.01.2015 г. се установява, че след получаване на това съобщение „КТБ“ АД следва да плати прехвърленото вземане на новия кредитор „Трейс Комерс“ ЕООД в размер на 372 869,72 лв.

От договор за цесия от 01.11.2014 г. (стр. 43) се установява, че „Пи Ес Ай“ ЕООД, в качеството на (цедент) е прехвърлил на „Трейс Комерс“ ЕООД (цесионер) вземане към „КТБ“ АД в размер на 486 128,11 лв.

От съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за извършено прехвърляне на вземане (стр. 46) от „Пи Ес Ай“ ЕООД до „КТБ“ АД от 07.01.2015 г. се установява, че след получаване на това съобщение „КТБ“ АД следва да плати прехвърленото вземане на новия кредитор „Трейс Комерс“ ЕООД в размер на 486 128,11 лв.

На 20.06.2014г. с решение № 73/20.06.2014 г. на Управителния съвет на БНБ във връзка със спиране на плащанията към клиенти, настъпило в резултат на масирано теглене на средства и писма изх.№ 4098 и 4099/20.06.2014г. на изпълнителните директори на К. на основание чл.115, ал.1 и ал.2, т.2 и 3, чл.116, ал.1 и ал.2, т.2, 3 6 и 7 вр. чл.103, ал.2, т.24 ЗКИ и чл.16, т.16 ЗБНБ, К. е поставена под специален надзор поради опасност от неплатежоспособност за срок от 3 месеца, като са назначени квестори, спряно е изпълнението на всички задължения от банката, ограничена е нейната дейност, като ѝ е забранено да извършва всички дейности съгласно банковия ѝ лиценз, отстранени са от длъжност членовете на Управителния и Надзорния съвет и са лишени от право на глас акционерите, притежаващи пряко или косвено повече от 10 на сто от акциите с право на глас.

На 25.06.2014 г. е възложена проверка на активите на К., извършена съвместно от „Делойт одит“ ООД, „Ърнст енд Янг одит“ ООД и „АФА“ ООД за срок от 10 дни с

цел да се даде оценка на състоянието и качеството на 95,4 % от кредитния и на 99,1 % от инвестиционния портфейл на К..

На 30.06.2014 г. УС на БНБ приема решение да бъдат намалени лихвените проценти по депозитите на К.. На 11.07.2014 г. БНБ оповестява публично резултатите от одита.

С решение № 94/31.07.2014 г. на УС на БНБ е приет доклад за текущо състояние на К., внесен от квесторите на банката на основание чл.121 ЗКИ. Със същото решение на квесторите на банката е възложено да сключат допълнителни договори с „Делойт одит“ ООД, „Ъ. енд Я. одит“ и „АФА“ ООД за цялостна оценка на активите на К., която да бъде извършена в срок до 20.10.2014г., като са дадени и задължителни предписания за подготовка на кредитните досиета за целите на одиторската проверка, сключване на договор за правна помощ по прегледа на обезпеченията като част от процеса на подготовка на кредитните досиета и др.

С решение № 114/16.09.2014 г. УС на БНБ, като взел предвид, че банката продължава да изпитва остър недостиг на ликвидност за възстановяване на банковата си дейност и за изпълнение на задълженията си към депозантите и други кредитори (към м.09.2014 г. те са в размер общо на 6 227521 хил. лв.) на основание чл.115, ал.1, т.2 и ал.3 и чл.116, ал.1 вр. чл.103, ал.2, т.24 ЗКИ и чл.16, т.16 ЗБНБ е удължил до 20.11.2014 г. срока, за който К. е поставена под специален надзор, като до цитираната дата се прилагат и мерките по т.2-7 от Решение № 73/20.06.2014 г. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на К. е указано най-късно до 20.10.2014 г. да внесат в БНБ цялостна оценка на активите на К., извършена от трите одиторски дружества.

На 17.10.2014 г. Европейският банков орган в Препоръка № ЕВА/REC/2014/02 коментира, че БНБ е нарушила правото на ЕС и дава препоръка да се гарантира достъпът на вложителите в К. до гарантираните размери.

На 20.10.2014г. квесторите на К. внасят в БНБ докладите на одитните компании, които в периода 05.08.-20.10.2014г. са извършили анализ и оценка на основни балансови позиции и издадени банкови гаранции от К.. Заключение на одиторските компании е за необходимост от обезценки на активи на К. в общ размер на 4222 млн. лв.

Едновременно с назначаването на преглед на активите на БНБ, в периода 04.07.-14.10.2014г. е извършена и проверка на място от екип инспектори от управление „Б. надзор“ на БНБ, протекла на 3 етапа: първи – установяване пълнотата на кредитните досиета; втори - оценка на администрирането на кредитните досиета и трети – проследяване на паричните потоци, свързани с усвояването на средствата по тях и обслужването им; вероятната свързаност на кредитополучателите от кредитния портфейл на банката; произхода на средствата за увеличението на акционерния капитал и емисията на други капиталови инструменти, включени в капитала на институцията.

На 25.09.2014г. Европейската комисия открива процедура за нарушение срещу Република България за неправилното транспониране на чл.1, § 3 и чл.10, § 1 от Директива 94/19/ЕО.

С решение № 133/21.10.2014 г. на УС на БНБ са приети докладите за анализ и оценка на активите на К., извършени от трите одиторски компании. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на К. е указано в срок до 31.10.2014 г. да предприемат необходимите действия съгласно Международните стандарти за финансова отчетност за осчетоводяване в баланса на банката на резултатите от оценката и анализа на активите на К..

На 27.10.2014г. в Народното събрание е внесен доклад „Събитията и предприетите действия, свързани с К. АД и ТБ В. ЕАД от името на УС на БНБ, съдържащ детайлна информация за събитията и за всички предприети действия и взети решения от БНБ от 20.06.2014 г. до датата на доклада.

На 04.11.2014 г. в изпълнение на Решение № 133 на УС на БНБ квесторите на К. са внесли в БНБ финансови и надзорни отчети на К. към 30.09.2014 г., въз основа на които УС на БНБ установява отрицателна стойност на собствения капитал на К. в размер на минус 3 745 313 хил.лв, определен според Регламент /ЕС/ № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, както и че банката не отговаря на капиталовите изисквания съгласно цитирания Регламент и в резултат.

С Решение № 138/06.11.2014г. с протокол № 27 от 06.11.2014г. на УС на БНБ е отнет издаденият лиценз за банкова дейност на К..

С Решение № 61/18.11.2014 г. Управителният съвет на ФГВБ приема проекта на тристранния договор между ФГВБ, квесторите на К. и обслужващите банки и определя 04.12.2014 г. за начална дата на изплащане на гарантираните влогове в К. с отнет лиценз.

На 04.12.2014 г. ФГВБ започва изплащане сумите на вложителите в К. АД, като гарантираният депозит от 196 000 лв. е изплатен.

С Решение № 664 от 22.04.2015 г. на Софийския градски съд по търг.дело № 7549/2014 г. е обявена неплатежоспособността на К. с начална дата 06.11.2014 г. С Решение № 1443 от 03.07.2015 г. по търг.дело № 2216/2015 г. Софийският апелативен съд е отменил решението на СГС в частта относно началната дата на неплатежоспособността, като е определил за начална дата 20.06.2014 г., по съображения, че състоянието на неадекватност на собствения капитал на К. не е настъпило към момента на отразяване на коригираните стойности в изготвените от квесторите отчети към 30.09.2014 г., а е било факт преди този момент. Решенията са достъпни на интернет сайта на В..

От ответникът са представени частични сметки за разпределение на налични суми между кредиторите на К. по чл. 69, ал. 1 З. (стр 178 и сл.), достъпни на страницата на Агенция по вписвания. Видно е, че ищецът е под номер 6548 и му е разпределена сума в размер на 172013,23 лв. (стр. 172).

От частична сметка от 24.08.2020 г. се установява, че „Т. К.“ е под номер 6548 и му е разпределена сумата в размер на 175 884,03 лв.

От частична сметка към 25.04.2017 г. ищецът е под номер 6545 и му е била разпределена сумата в размер на 134 782,39 лв.

От частична сметка от 17.02.2021г. се установява, че „Т. К.“ е под номер 6509 и му е разпределена сумата в размер на 79 484,24 лв.

От пета частична сметка за разпределение на налични суми между кредиторите на „КТБ“ АД се установява, че на вложителя е

разпределена сума в размер на 8 465,81 лв.

По делото е допусната съдебно-счетоводна експертиза с в.л. Г. Б., която даде заключение по следните задачи:

1. Какъв е размерът на сумите по банкови сметки в „КТБ“ АД към 20.06.2014 г. с титуляр „Трейс Комерс“ ЕООД, вкл. със сумите по извършените цесии? Вещото лице да опише сумите по отделните банкови сметки с титуляр „Трейс Комерс“ ЕООД, вкл. по отношение на цесиите, като извърши проверка на място в „КТБ“ АД

2. Какъв е размерът на вземанията на „Трейс Комерс“ ЕООД към 20.06.2014 от „Корпоративна търговска банка“ АД, включително с извършените цесии? Вещото лице да извърши проверка в счетоводството на „Трейс Комерс“ ЕООД?

3. Осчетоводена ли са цесиите между „Трейс Комерс“ ЕООД и „Инфрастрой“ ЕАД, между „Трейс Комерс“ ЕООД и „Пи Ес Ай“ АД, и между Т. К.“ ЕООД и „Трейс София“ ЕАД от 01.11.2014, по кои счетоводни сметки и на кои дати, както и извършено ли е плащане по цесиите? Вещото лице да извърши проверка в счетоводството на „Трейс Комерс“ ЕООД, „Инфрастрой“ ЕАД, „Трейс София“ ЕАД и „Пи Ес Ай“ АД

4. Вписани ли са служебно вземанията на „Трейс Комерс“ ЕООД в списъка на кредиторите, изготвен от синдиците, както и в списъка на кредиторите, утвърден от съда? Ако „не“, поради какви причини?

СЪДЪТ кредитира заключението на вещото лице в съвкупност с останалите доказателства по делото, като обективно и безпристрастно дадено и неоспорено от страните. Експертът е приел, че с Договор № 24961 от 12.03.2014 г. за стандартен срочен депозит с клауза за капитализиране на лихвата по депозитната сметка между „КТБ“ АД-Банката и „ТРЕЙС КОМЕРС“ ЕООД -Депозитант в банката е депозирана сумата от 746 775,76 лв. по сметка IBAN № BG08 KORP 9220 2024 1083 03 /стр 32/. От съдебно удостоверение с вх. № 1614/06.12.2022 г. и получен отговор с изх. № 1669/12.12.2022 г. от „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ от е установил , че по депозитна сметка IBAN № BG08 KORP 9220 2024 1083 03 към 20.06.2014 г. салдото е в размер на 1 704 058,30 лв.

Установил е от отговора на съдебното удостоверение в „КТБ“ АД от „ТРЕЙС КОМЕРС“ ЕООД е била разкрита и Разплащателна сметка IBAN № BG 10 KORP 9220 10241083 01 със салдо към 20.06.2014 г. в размер на 19 930,91 лв., както и че към 20.06.2014 г. липсват данни за осчетоводени суми по цесии по банкови сметки с

титуляр „ТРЕЙС КОМЕРС“ ЕООД.

По – нататък в експертизата е посочил, че към 20.06.2014 вземанията „ТРЕЙС КОМЕРС“ ЕООД са - по разплащателна сметка 50302-19 930,91 лв; Видно от приложената справка за движението по сметка 50302 за м. 06.2014 г. и оборотна ведомост за м. 06.2014 г.;/Приложение № 2,4/, а по депозитна сметка 50352-1 704 058,30 лв.;Видно от приложената справка за движението по сметка 50352 за м, 06.2014 г. и оборотна ведомост за м. 06.2014 г.;/Приложение № 3,4/

-в „ИНФРА КОМЕРС“ ЕООД (дружество правоприменик на „Трейс комерс“ ЕООД от 04.04.2018 г. с наименование през м. 06.2014 г. „Декон“ ЕООД) - по разплащателна сметка 50302- 92 419,46лв; Видно от приложената справка за движението по сметка 50302 за м. 06.2014 г. и оборотна ведомост за м. 06.2014 г.;/Приложение № 5,6/.

Сумата е получена от ФГВ на 08.12.2014г. съгласно приложена справка за движението по сметка 498 за периода м. 11м. 12-2014 г. Към 20.06.2014 г. вземанията по цесии не са осчетоводени, защото договорите за цесия са сключени на 01.11.2014г. /Приложение № 7/.

Експертът е посочил, че Цесиите са осчетоводени на 01.11.2014 г. по дебит сметка 498-Други дебитори и кредит сметка 406-Разчети със свързани лица, както следва: по договор за цесия с „ПИ ЕС АЙ“ АД със сумата 486128.11лв: Договор за цесия от 01.11.2014 г. и Съобщение до синдиците на К. от 07.01.2015 г. за извършено прехвърляне на вземане по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД; /стр. 43 до 46/ Счетоводни справки от сметки 498 и 406./Приложение № 8,9/ - по договор за цесия с „ТРЕЙС СОФИЯ“ АД със сумата 372 869.72 лв:

Договор за цесия от 01.11.2014 г. и Съобщение до синдиците на К. от 07.01.2015 г. за извършено прехвърляне на вземане по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД; /стр. 39 до 42/

Счетоводни справки от сметки 498 и 406.

/Приложение № 10,11/

- по договор за цесия с „ИНФРАСТРОЙ“ ЕООД със сумата 113 423.42 лв:

Договор за цесия от 01.11.2014 г. и Съобщение до синдиците на К. от 07.01.2015 г. за извършено прехвърляне на вземане по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД;/стр. 35 до 38/

Счетоводни справки от сметки 498 и 406. /Приложение №12,13/

Плащания по банков път не са извършвани, но задълженията по договорите за цесия са уредени чрез протоколи за прихващане, съгласно предвиденото в самите договори за цесия.

Вещото лице е установило, че вземането на „ТРЕЙС КОМЕРС“ ЕООД в размер на 1 556 293,02лв. е включено под № 6731 в списъка по чл. 66, ал. 7, т1 от Закона за банковата несъстоятелност на приетите от синдика на „Корпоративна търговска банка“ АД-в несъстоятелност вземания, по които не са направени възражения, обявен в търговския регистър при Агенция по вписванията по партидата на дружеството под № 20160514095154, с поредност на удовлетворяване по чл. 94, ал. 1, т. 4 на Закона за банковата несъстоятелност.

Следва да се има предвид, че с протоколно определение от 14.06.220г. не е приета Комплексна съдебно – икономическа експертиза от 31.07.2016г. от В. Т., както и заключение за извършена счетоводна експертиза от 18.07.2014 г. от вещи лица С. и Г. по повод образувано следствено дело № 92/2014г. за установяване наличността в Главна каса на „КТБ“ АД, както и не са допуснати свидетели /л.224/.

От правна страна съдът приема за установено следното:

Исковете са допустими, макар да не се касае за типично съедини икове в условията на евентуалност, доколкото само основанието на търсене на вредите е различно, а останалите елементи съвпадат. По твърденията в исковата молба вредите са настъпили от незаконосъобразни фактически действия и бездействия на ответника, а контролът за законосъобразност е допустим в исковото производство по реда на чл. 204, ал. 4 от АПК. Въпрос по съществуването на спора е дали е доказано извършване на незаконосъобразни действия или бездействие при изпълнение на нормативно регламентирани задължения. БНБ може да е надлежен ответник по чл.205 от АПК по иск по ЗОДОВ, доколкото и в трайната съдебна практика е прието, че регулаторните и надзорните функции представляват административна дейност по смисъла на чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл е определение № 54/12.10.2015г. по дело №20/2015г. на смесен състав на ВКС и ВАС.

Съгласно чл.8, ал.3 от ЗОДОВ - при наличието на специален ред за обезщетяване -закона не се прилага. В тази връзка на първо място се констатира, че чл. 79, ал. 8 от ЗКИ ограничава

отговорността на БНБ, нейните органи и оправомощените от тях лица при упражняване на надзорните функции само до вредите, причинени от умишлени действия, но не предвижда специален ред на обезщетение, който да е различен от ЗОДОВ (Определение №5468/14.05.2018г. по адм.дело № 4224/2015г. на ВАС, петчленен състав). Също така в решение на СЕС от 04.10.2018г. по дело С-571/16 е посочено, че правото на ЕС не допуска правото на обезщетение да зависи от това дали вредата е умишлено причинена от съответния национален орган и отговорността на БНБ не може да бъде преценявана с оглед на условията, предвидени в чл. 79, ал. 8 от ЗКИ.

Следва да се има предвид, че предвидения в Закона за банковата несъстоятелност (З.) ред за предявяване на вземанията на вложителите по чл. 63, ал. 3 и чл. 64, ал. 1 от З. също не е специален начин за обезщетение по смисъла на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, който дерогира приложението на общия ред по чл. 1 от ЗОДОВ. Отговорността по чл. 63 и чл. 64 от З. е различна, тя е договорна, а по ЗОДОВ е деликтна, не е налице идентичност на основанията, нито на длъжниците по заявените претенции, при което не се касае за друг ред на реализиране на отговорността, а за различни видове отговорност. В този смисъл и Определение №12244/13.10.2017г. на ВАС на РБ по адм. дело № 9822/2017г. Дали вземането на вложителя, предявено в производството по несъстоятелност е удовлетворено е въпрос, който се отнася до преценката за наличие на вреда при отговорността по ЗОДОВ, тоест е по съществуването на спора, а не по неговата допустимост.

Разгледани по същество, исквете са неоснователни и недоказани. Предявеният иск е с правно основание чл. 4, параграф 3 от ДЕС. Съгласно цитираната правна норма, по силата на принципа за лоялно сътрудничество ЕС и държавите – членки при пълно взаимно зачитане съдействат при изпълнението на задачите, произтичащи от Договорите. Държавите – членки вземат всички общи и специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или актовете на институциите на Съюза. В случаите, когато държавата чрез системата на създадените от нея органи на държавна власт не изпълнява задълженията си, произтичащи от правото на Европейския съюз, както изисква чл. 4, параграф 3 от ДЕС, от нея може да бъде търсена имуществена отговорност за вреди. Същите условия, изведени от основните принципи на правото, които са

общии за държавите – членки, характеризират и извъндоговорната отговорност на Съюза за вреди, причинени от негови институции и служители при изпълнение на задълженията им (чл. 340, ал.1 от ДФЕС). В случаите на извъндоговорна отговорност Съюзът е длъжен да поправи вредите, причинени от негови институции и служители, при изпълнение на техните задължения. Държавата – членка отговаря за увреждащите правните субекти актове, действия или бездействия, които представляват проявление на допуснато от държавните органи достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС. Принципът за отговорността на държавата, изведен в решенията на СЕС, се прилага по отношение на дейността на всички институции на публичната власт. В решение от 26 януари 2010г. по дело С – 118/08 СЕС е приел, че увредените частноправни субекти имат право на обезщетение при наличието на три условия, а именно предмет на нарушената правна норма на Съюза да е предоставянето на права на частноправните субекти, нарушението на тази норма да е достатъчно съществено и да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната от частноправните субекти вреда (в този смисъл и Решение по дело D. Slagterier). В случая не се доказват елементите от фактическия състав на отговорността за нарушение правото на ЕС, нито елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за нарушение на норми от националната правна уредба. В молбата от 25.05.2021г. на ищеца, с която е направено уточнение, че предявеният иск е с правно основание чл. 4, пар. 3 от ДФЕС за нарушени норми на правото на ЕС са посочени чл. 63 – 65 от ДФЕС относно мерките за надзор, съответно неправоремно бездействие, изразяващо се в неефективен контрол и надзор над „КТБ“ АД и Директива 2013/36/ЕС на ЕП и Съвета от 26.06.2013г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, без да се посочва конкретна нарушена правна разпоредба на директивата. Разпоредбата на чл. 63 от ДФЕС се отнася до забраната за ограничаване на движението на капитали и плащания между държавите – членки и държавите – членки и трети страни и в случая не е нарушена. Не е нарушен и чл. 64 от ДФЕС, който се отнася до свободата на движение на капитали от и към трети страни, свързано с преки

инвестиции, включително инвестиции в недвижимо имущество, установяване, предоставяне на финансови услуги или допускане на ценни книжа на капиталовите пазари. Текстът на чл. 65 от ДФЕС също е неприложим към настоящия казус и не може да се приеме, че е нарушен, доколкото няма нищо общо с предмета на настоящето дело. Относно твърденията за нарушение на Директива 2013/36/ЕС на ЕП и Съвета от 26.06.2013г. за достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, без конкретно да се посочва в какво се състои неизпълнение на задължения по Директивата, същата е транспонирана в националното законодателство в Закона за кредитните институции и в Наредбите на БНБ за неговото изпълнение. Не е налице твърдяното неупражняване на банков надзор. Ищецът се позовава на разпоредбата на чл. 2, ал. 6 от ЗБНБ, както и на разпоредбите на чл.79в ЗКИ и 103а ЗКИ. Цитираната разпоредба на чл.2 от ЗБНБ установява задачите на БНБ като централна банка на Република България, но не и конкретни задължения във връзка с осъществяването на банковия надзор, а съответните разпоредби в тази връзка са разписани в ЗБНБ и ЗКИ. Следва и да се има предвид, че разпоредбата на чл. 79в от ЗКИ влиза в сила с изменение на ЗКИ от 11.03.2014г. Същото се отнася до чл. 103а от ЗКИ. Твърди се, че в периода до отнемането на лиценза на К., БНБ не е извършвала предписани от чл. 103а от ЗКИ във връзка с чл. 79в от ЗКИ действия, но до 11.03.2014г. БНБ изобщо не е имала каквито и да било правомощия въз основа на тези разпоредби от ЗКИ, защото те не са съществували. Фактите, сочат, противно на твърденията на ищеца, че в периода от датата, в която „КТБ“ АД сама е поискала от БНБ поставянето под специален надзор, до отнемането на лиценза, БНБ е извършвала активни действия именно по установяването на обективното състояние на К., като с установяването на отрицателен капитал съгласно ЗКИ, е предприела именно онова, което надзорните й правомощия изискват, т.е. да отнеме лиценза на К..

Следователно, БНБ е била активна в упражняването на правомощията си. През целия период от 2000г. до 2014г. е упражняван надзор. Представените доказателства съдържат информация и такава е била анализирана от страна на БНБ относно рисковия профил на банката, относно адекватността на

капитала, включително адекватността на собствения капитал на банката и средствата за редуциране на рисковете, които са елемент на оценките за адекватността на капитала, извършвани на текуща база или в хода на надзорните инспекции на място, както и информация за текущите рейтинги по CAEL/C.-CAMELOS. Оценката на състоянието на банката е извършвана непрекъснато както по данните, съдържащи се в отчетите, предоставени от „КТБ“ АД, така и при извършените на място инспекции.

Проблемите с капиталовата адекватност и последвалата неплатежоспособност не са в резултат от неупражнен надзор, а в резултат от действията по управление на „КТБ“ АД на надзорните и управителните органи на банката. Действително, в доклада на Сметната палата за дейността на надзора в периода от 01.01.2012г. до 31.12.2014г., находящ се на интернет страницата на институцията се съдържат данни за пропуски в дейността на БНБ и препоръки за подобряване на надзора. Тези пропуски обаче не са закононарушения по смисъла на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ и чл. 4, пар. 3 от ДФЕС - актове, действия или бездействия в нарушение на нормативен акт. Нормативните задължения по надзора са изпълнявани през целия период, въпреки, че са съществували възможности в рамките на действащата нормативна уредба за по-пълнен и засилен контрол над банковата система.

Следва да се има предвид, че ищецът в исковата молба посочва, че направените констатации в Доклад от надзорна инспекция на „КТБ“ АД с изх.№ БНБ – 125089/27.10.2014г. позволяват да се направи обосновано заключение, че контролните и ръководните органи на банката /“КТБ“ АД/ **са прилагали порочни банкови и бизнес практики, като са предоставяли неверни и подвеждащи финансови и надзорни отчети**, което съвпада с изводите, направени от констатациите в докладите на трите одиторски компании. Следователно БНБ е упражнявала надзор и контрол, но до несъстоятелност на „КТБ“ АД се е стигнало в резултат от банковите и бизнес практики на изпълнителните и контролни органи на „КТБ“ АД. Освен това, ръководните и контролни органи на „КТБ“ АД са представяли пред надзорната институция неверни и подвеждащи отчети и данни. Причината за изпадането на банката в несъстоятелност и всички последици от това се корени в действията на лицата, които са управлявали банката, а не в банковия надзор.

С оглед това се прави извода, че няма нарушение на правото на

ЕС, незаконосъобразно действия или бездействие на банковия надзор, което да е довело до несъстоятелността на „КТБ“ АД. Липсва първия елемент от фактическия състав на отговорността на държавата за нарушение на правото на ЕС и националното право. Съдът намира, че не са налице и останалите предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника по реда на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, включително и за нарушение правото на ЕС – вреда и пряка и непосредствена причинно – следствена връзка. На ищеца е изплатена сумата от 196 000 лв. от ФГВБ, което не се оспорва от него. Освен възстановената сума от 196 000лв., колкото е гарантираният от държавата депозит, останалата сума по сметката, включително и начислените лихви, продължават да се водят като задължение на „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ към неговия вложител, като същото е предявено служебно в производството по несъстоятелност на банката. От приетото вземане в производството по несъстоятелност, по данни от представените частични сметки за разпределение на налични суми между кредиторите на К. на ищеца, са му изплатени 172 013,23 лв. на 24.02.2017 г. лева, на 24.08.2020 г., 175 884,03 лева, на 25.04.2017 г. в размер на 134 782,29 лв., 79 484,24 лева на 17.02.2021 г. и с пета частична сметка сумата в размер на 8 465,81 лв. Разпределението на суми в производството по несъстоятелност продължава и не е приключило. По тази причина вреда и пряка и непосредствена причинно – следствена връзка не е налице по иска за обезщетение за причинени имуществени вреди, изразяващи се в разликата в размера на влога над платения гарантиран размер. Всяко вземане на кредитор от търговска банка, включително главницата по влоговете и законната лихва следва да бъде предявено в производство по несъстоятелността на тази банка. Вземанията, които могат да бъдат предявени в производството по банкова несъстоятелност, както произтича от реда за удовлетворяването им по чл. 94, ал. 1 от Закона за банковата несъстоятелност, включват и сумите по депозитите, надхвърлящи тези по Закона за гарантиране на влоговете в банките, а лихви - законна или договорна - съгласно чл. 4, ал. 2, т. 1 от същия закон, само след удовлетворяване на вземанията по първата разпоредба. От събраните по делото доказателства е видно, че вземането на ищеца (главница над изплатения гарантиран размер на депозита и лихви) в размер на 1 556 293,02 лева е включено под номер 6731 в списъка по чл. 66,

ал. 7, т. 1 от 3. на приетите от синдика на „КТБ“ АД в несъстоятелност вземания, по които не са направени възражения, обявен в търговския регистър при Агенция по вписванията по партидата на дружеството. Към настоящия момент производството по несъстоятелност на „КТБ“ АД не е приключило и ищецът продължава да бъде кредитор на „КТБ“ АД, както за главницата на депозитите си над изплатения размер, така и за начислените лихви. Няма причинена вреда, което също е задължителен елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за нарушение на правото на ЕС и норми от националното законодателство.

Не е налице и пряка и непосредствена причинно – следствена връзка. Ако е налице вреда - неизплатено вземане след приключване на производството по несъстоятелност на „КТБ“ АД, то тя е в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с действията на управителните и надзорните органи на „КТБ“ АД, които са пряко и оперативно отговорни за състоянието на банката и с действията си са довели „КТБ“ АД до състояние на неплатежоспособност и несъстоятелност. Това се установява от докладите на трите одиторски компании „Делойт Одит“ ООД, „Ърнест енд Янг Одит“ ООД и „Афа“ ООД, извършили преглед на активите на „КТБ“ АД в периода от 04.07.2014г. до 14.10.2014г. Такива са и изводите от проверката на място в „КТБ“ АД, извършена от екип от инспектори от управление „Б. надзор“ на БНБ. Направените констатации и заключения в Доклад от надзорна инспекция в „КТБ“ АД изх. №БНБ – 125089/27.10.2014г. водят до извода, че контролните и ръководните органи на банката са прилагали порочни банкови и бизнес практики и са представяли неверни и подвеждащи финансови и надзорни отчети.

Исковата молба е неоснователна и доколкото, както е посочено и в решение на СЕС по дело С – 571/16 Директива 94/19/ЕО не може да доведе до резултат, при който държавите членки или техните компетентни органи да станат отговорни по отношение на вложителите, ако са осигурили официалното въвеждане и признаване на една или повече схеми за гарантиране на депозити или на самите кредитни институции и са осигурили компенсирането или защитата на вложителите, съгласно условията на директивата. В националното право Директива 94/19/ЕО е транспонирана в ЗГВБ, приет 1998г.(отм.), с който е въведена схема за гарантиране на депозитите в банките до размера, установен в чл.7, параграф 1а

от посочената директива. В този смисъл и СЕС е приел в т. 51 от решение по дело C-222/02, ECLI:EU:C:2004:606, P. P., Cornelia S.-L. and C. Mirkens, че цитираните директиви, сред които и Директива 94/19, не могат да се считат като даващи права на частни лица, когато те не могат да разполагат с депозитите си по причина на слаб надзор от страна на компетентните национални органи, да ангажират отговорността на държавата на основата на правото на ЕС. Съдът на ЕС се е позовал на съображение 24 от преамбюла на Директива 94/19, според което Директивата изключва тя да има за последствие ангажиране на отговорността на държавите - членки и на техните компетентни органи по отношение на вложителите, след като те са получили обезщетение или защита в условията, определени от нея. С оглед изложеното, Директива 94/19 не съставлява годно правно основание, въз основа на което правото на ЕС допуска, да бъде ангажираната отговорността на държава - членка и на нейните компетентни органи по отношение на вложителите, след като те са получили обезщетение от ФГВБ в законоустановения размер.

При това положение не са налице предпоставките за ангажиране отговорността на държавата за вреди, причинени от действия или бездействия на нейни органи, а именно, да са налице претърпени вреди, които следва да са в пряка причинна връзка с релевираните незаконосъобразни бездействия и да са пряка и непосредствена последица от същите. Основният иск е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен. С оглед неоснователността на основния иск, следва да бъде отхвърлен и акцесорният иск за присъждане на мораторни лихви.

Предвид изложеното, съдът намира, че предявените иски са изцяло неоснователи и недоказани и като такива следва да се отхвърлят.

С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение. Предвид изричната нормативна уредба в ЗОДОВ към датата на завеждане на исковата молба - 10.11.2017г., на ответника не се следва присъждане на разноски за адвокатска защита. В чл. 10, ал. 2 и ал. 3 ЗОДОВ (в приложимата редакция преди изменението и допълнението на закона, обн. в ДВ, бр. 94 от 2019г. по силата на §6, ал. 1 от ПЗР към ЗИДЗОДОВ) се съдържа изрични разпоредби за разноските в производствата по този закон, като с оглед приложимата нормативна уредба на ответника по иска не се дължи

възнаграждение за един адвокат, съобразно отхвърлената част на исковете.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете с правно основание чл. 4, пар. 3 от ДЕС и чл.2в от ЗОДОВ, предявени от „ИНФРА КОМЕРС“ ЕООД ЕИК [ЕГН], правопреемник на „Трейс Комерс“ АД, представлявано от управителя В. Й. Г., със съдебен адрес [населено място], район „Л.“, [улица] СРЕЩУ БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, с адрес [населено място], пл.„К. А. I“ № 1, за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразно бездействие в нарушение правото на ЕС и националното право по упражняване на контрол и надзор над „КТБ“ АД /в несъстоятелност/ в размер на 2 507 541,17 лева главница и 865 348,42 лева лихва за периода от 20.06.2014г. до 10.11.2017г., както и законната лихва за забава върху главницата от датата на предявяване на исковата молба до окончателното плащане.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: